

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Poenitentionarius

Johannes <de Garlandia>

[Köln], [12. März 1492]

Circa textū dubitatur: Primo quis possit facere stritōem [...]

[urn:nbn:de:bsz:31-293377](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-293377)

est quibus peccata sunt facta. **Q**uia debet in penitentiis ne deplangere oia peccata
missa. et non velle amplius committere ea. Et dicitur etiam deplangere illa peccata
quae lapsa sunt a memoria. Et peccata commissionis et omissionis etiam dicitur deplangere
gere. et quae sepe deum offendit per peccata. et quae divina primo suo sepe intulit

Primo quis possit facere penitentiam
Secundo quare magis debeat peccatum per penitentiam quam
per alium actum anime
Tercio vix per quolibet peccatum debeat esse penitentia
Quarto quare penitentia debeat deplangere oia peccata.
Quinto quare illa quae ponuntur in textu. scilicet etates
sensus et sunt perscrutanda
Sexta quae peccata dicuntur amissa. quae omissa. et
quae commissa

Ad primum respondetur quod in penitentia sunt tria tenenda secundum sanctum Thomam
scilicet actus doloris. forma gratiae elicentis. et effectus meriti. sufficiens. propter
defectum primi penitentia non est in bonis. quod in eis non est actus doloris. propter defe-
ctum secundi penitentia non est in damnatis. quod in eis non est forma gratiae. propter
defectum tertijs penitentia non est in purgatorio. quod anima in purgatorio non sunt in
statu merendi. Ex quo sequitur ratio ad dubium. scilicet quod penitentia sit solum in
hominibus penitentis vite. **A**d secundum respondetur quod haec est ratio. quod in oia peccata est dele-
ctatio vel placetia trabes hominem a deo. et quod contraria contrarijs curant. ergo
actus dolens peccatum dicitur esse penitentia vel displicentia peccatorum per quae
trahimur ad deum. et sic est in penitentia. ergo magis per penitentiam quam per alium actum
anime delectur peccatum. **A**d tertijs raderetur quod triplex est peccatum. scilicet
originale. veniale. et mortale. **N**on peccatum originali non oportet fieri penitentia. quod
per penitentiam non delectur. sed per baptismum. **N**ec per peccatum veniale debet fieri
penitentia nisi vna generalis penitentia si non sit nimis ductum in consuetudinem. vel non
habeat circumstantias aggravantes. **S**ed per peccatum mortali debet fieri per
septa penitentia et specialis confessio quo ad omnes partes penitentiae. **A**d
quartum raderetur quod haec est ratio. quia omnipotens deus non dimittit vnum pec-
catum mortale absque alio. et de isto videbitur postea. **U**bi merita dicitur **L**ar-
ga dei peras veniam non dimidiabit. **N**ur nihil aut totum te lacrimante
dabit. **A**d quintum raderetur quod ista scilicet etates sensus et sunt perscrutanda quod
aggravant peccata. ut dicitur tibi (Aggravat ordo locus) **A**d sextum
respondetur quod dupliciter distinguitur peccatum. scilicet commissionis. quo scilicet pec-
cator malum commisit. et omissionis. quo homo dimisit bonum ad quod tenebatur
Et vtriusque per distinguitur. quod quod dicitur est amissum. id est delectum a memoria. et
debet fieri penitentia et confessio in speciali
non ficta non diuisa et tua .i. mundo corde

Vera sit et integra. sit et confessio munda

velox cum sepe assidua voluntaria manifesta

Sit cita. firma. frequens. humilis. spontanea. nuda
de proprijs peccatis. cum discretione. cum plena penitentia. in plarone. sine fraude

Propria. discreta. lacrimosa. morosa. fidelis

*penitentia est
peccata*

In ista pte auctoz specialr determinat de pessione. 2 diuidit in sex ptes
In pma ostendit quis debet esse pessione In scda quibz medijs dz fieri con
fessio In tertia cui debet fieri In qtra de quibz pctis debet fieri In qtra
que sunt circūstantie aggrauātes pctā In sexta ostendit quō imponēda sit
penitētia pfitenti. pres patebunt. Dicit pmo sic: q pessione debet esse vera
et integra pura munda veloz subitanea. ppter periculū mortis. firma fres
quens humilis spōtanea. i. voluntaria. nuda. i. manifesta. propria. i. de p
prijz pctis. discreta. lachrymosa. i. dolorosa. 2 fidelis

Circa istum
textū dubitat

Primo qm debet fieri confessio
Secundo quid pdest confessio generalis
Tercio in quibz casibz iteranda sit confessio
Quarto vtrum confessio potest dimidiari
Quinto vtrum ne vnus confessor potest audire cō
fessionem 2 alter absolucere.

Sexto que sit rō illoz que ponunt in textu

Ad primū rōdetur. q p m iura 2 statuta matris ecclesie quilibet (q per
uenit ad annos discretiois) debet ad minus semel in anno scz in pasca pfi
reri omnia pctā sua ppro suo sacerdoti. 2 etiā p munitari. nisi forte abstis
neat de pssio sui sacerdotis. Sunt tñ sex casus in quibz p m doctores qz
tenet statim pfiteri pctm mortale. Primus casus est. qñ aliqz timet postea
nō habere oportunitatē confitendi. Scds est. qñ est pfiturus in articulo
mortis. Tercius est qñ quis se exponit piculo mortis. vt in bello vel in na
uigationibz. Quartus est qñ quis debet cōicare. Quintus est qñ quis de
bet ministrare sacramentū aliqz. Sextus est qñ quis debet facere actū so
lemnē in ecclesia. vt dicere euangelū vel epistolā solemniter. qz immūdus
nō debet esse pteco. i. nuncius pbi dei. Ad scdm rōdetur. q pessione ges
neralis valet ad tria. pmo ad remissionē pctoz venialū. Si licet p m ma
gistrū sententia. libro qtro pctā venialia pfiteri debēt. 2 specialr illa que
sunt frequēter iterata. tñ non est necārium in speciali de oibz pfiteri. cū sint
quasi infinita. sed p eis debet fieri pessione generalis. Scdo valet pessione ge
neralis ad remissionē pctoz a memoria lapsoz. qzuis etiā sint mortalia si
non habent in memoria. Si tñ postea redirēt ad memoriā deberēt dici in
speciali. Tercio valet ad instructionē rudū. vt scz sciāt discernere inter dī
ueria pctā. qz als rudes pctā nō reputarēt esse pctā. Ad tertiū rōdet.
q pessione facta pus in sex casibz est iterāda. Primus est qñ pffesor (cui cō
fessus est pctoz) est fatuus vel impicus. Scds ē si penitens ptempserit sa
tisfactionē sibi iniunctā. vel de nouo si oblātus est ipsam si tñ sciret eam 2
adhuc implere veller nō oz pfiteri. Tercius si pffesor nō haberet autoritā
tē absoluedi. 2 mittat eum ad supiorē. tñ si supior exigit oz ipm de nouo
pfiteri. Quartus est qñ quis sicte venit ad pessione sine pposito absolue
di 2 abstine di. sed pctm iterū pmittendi. Quintus est qñ aliqz dimidiat
pessione omittēs sciēter aliqz pctm mortale. Sextus est qñ quis dubis
rat de pessione an scz fecit pessione alicui? pcti mortalis an nō. An qz
tum rōdetur q nō. vñ habent simile in medicina corporali. nā si cut ad sanū
tatē corpis medicus nō solū cognoscit vnū morbū sz omēs rōrā dispōez
et pplexionē infirmū. qz als posset. p vna pte corpis talem dare medicinā